

Sygn. akt V CSK 622/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku K. M.

przy uczestnictwie E. M.

o podział majątku wspólnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 kwietnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w B.

z dnia 30 czerwca 2015 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania
kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca K. M. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w B. z dnia 30 czerwca 2015 r. zmieniającego postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 24 lutego 2014 r., wydane w sprawie z jego wniosku przy uczestnictwie E. M. o podział majątku wspólnego. W skład majątku wspólnego byłych małżonków wchodziły m. in. dwie nieruchomości zabudowane, przy czym na jednej z nich, położonej w B. przy ul. H. [...], znajdował się budynek mieszkalny, a obok niego samodzielny budynek gospodarczy zaadaptowany na cele mieszkalne, zaś na drugiej nieruchomości (przy ul. K. [...]) – budynek mieszkalny. Każde z uczestników mieszka na innej nieruchomości. Na znaczne różnice wartości obu nieruchomości wpływa fakt obciążenia hipotecznego nieruchomości zamieszkiwanej przez wnioskodawcę. Sąd pierwszej instancji dokonał podziału nieruchomości, na której mieszka uczestniczka, wydzielając z niej część z adaptowanym budynkiem i przyznał własność tak utworzonej nowej działki wnioskodawcy, który ponadto uzyskał także prawa do nieruchomości, w której mieszka w B. przy ul. K. [...]. Ponieważ wartość składników majątku wspólnego przeznaczonych dla uczestniczki była nadal wyższa niż wartość majątku otrzymanego przez wnioskodawcę Sąd Rejonowy zasądził dopłatę od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy w kwocie 47 307 zł.

Po rozpatrzenia sprawy na skutek apelacji uczestniczki, która kwestionowała wydzielenie i przyznanie wnioskodawcy części nieruchomości przy ul. H., Sąd Okręgowy uznał, że nieruchomość ta nie powinna być dzielona, lecz w całości powinna ją otrzymać uczestniczka, co nie tylko zapobiegnie nieracjonalnemu podziałowi działki ale także umożliwi uczestniczkce uzyskanie z wynajmu drugiego budynku środków na dopłatę dla wnioskodawcy. Wprowadzona zmiana wiązała się z podwyższeniem dopłaty na rzecz wnioskodawcy do kwoty 123 283 zł i rozłożeniem jej na 120 rat miesięcznych.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 211 k.c. w zw. z art. 212 § 2 k.c. (a także w zw. z art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c.) oraz art. 212 § 1 zdanie pierwsze oraz § 3 k.c. w zw. z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP (a także w zw. z art. 46 k.r.o. w zw. z art. 1035 k.c.). Jako naruszone przepisy postępowania skarżący wskazał art. 382

k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. (w zw. z art. 13 k.p.c.) oraz art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. (w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). We wnioskach skarżący domaga się uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sądowi Okręgowemu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawcy uczestniczka wniosła o odrzucenie tej skargi lub jej nieprzyjęcie do rozpoznania ewentualnie oddalenie a także o zasądzenie na jej rzecz od wnioskodawcy kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przysądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy oczywiście zasadnością tej skargi „ze względu na uzasadnienie zarzutów odnoszących się do prawa materialnego i procesowego.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., wymaga wytknięcia w tym środku zaskarżenia tego rodzaju uchybień sądu drugiej instancji, które bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań jednoznacznie wskazują na konieczność uwzględnienia skargi opartej na wskazanej w nim podstawie, ponieważ nie tylko zgłoszony zarzut jest słuszny, ale także stwierdzona nieprawidłowość jest tego rodzaju, że powoduje jaskrawą wadliwość zaskarżonego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia

15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Wnioskodawca nie przedstawił tego rodzaju argumentacji. Uchybienia w konstrukcji uzasadnienia orzeczenia mogą stać się skuteczną podstawą skargi kasacyjnej tylko w rzadkich wypadkach, kiedy zawierają kardynalne błędy, uniemożliwiające odtworzenie przesłanek faktycznych i materialnoprawnych rozstrzygnięcia. Aby tego rodzaju zarzut dowodził oczywistej zasadności wniesionej skargi nasilenie wadliwości musi być nadzwyczaj wysokie. Tego rodzaju uchybień uzasadnienie zaskarżonego postanowienia jednak nie wykazuje. Motywy zaskarżonego wyroku zawierają wyjaśnienie stanowiska Sądu Okręgowego w zakresie przyczyn zakwestionowania podziału nieruchomości przy ul. H. Sąd ten przyjął, że jedyny możliwy podział działki 200/5 jest niezgodny z interesem społeczno-gospodarczym, przeznaczeniem rzeczy i prowadzi do istotnej, a niepotrzebnej zmiany tej rzeczy, wobec czego nie powinien dokonywany z uwagi na postanowienie art. 211 k.c. Ponadto dysponowanie przez uczestników dwoma niezależnymi nieruchomościami zabudowanymi budynkami mieszkalnymi, w których zamieszkują osobno, uzasadniało, jako naturalny podział składników majątku wspólnego, przyznanie każdej ze stron całej zajmowanej przez nią nieruchomości, ponieważ istotą podziału majątku wspólnego jest właściwe, racjonalne rozdzielenie jego składników pomiędzy uprawnionych, a nie podzielenie między nich odrębnie każdej rzeczy.

Z kolei zarzut dotyczący naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może stanowić podstawy skargi kasacyjnej z uwagi na zakaz ustanowiony w art. 398³ § 3 k.p.c., tym bardziej więc nie może dowodzić oczywistej zasadności tej skargi.

W rezultacie przyczyny, w których skarżący upatruje oczywistą zasadność swojej skargi kasacyjnej nie przekonują. Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby zachodziły inne przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpatrzenia.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1, art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 520 § 3 k.p.c. a ich wysokość z postanowień § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 6 w zw. z § 6a pkt 10 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa

kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

db

eb